

Моладзь свету — магутная сіла

Яшчэ ішла другая сусветная вайна, калі ў лонданскай ратушы сабраліся прадстаўнікі моладзі 30 краін на міжнародную канферэнцыю. На гэтай канферэнцыі быў абраны Сусветны Савет, які звярнуўся да моладзі свету з заклікам: «Дзейнічаць у імя дасягнення поўнай перамогі над гітлераызмам!»

З гэтага часу самая масавая маладзёжная арганізацыя свету пачала барацьбу з фашызмам, каланіялізмам, барацьбу за мір.

16 год назад, 10 лістапада 1945 года, моладзь 60 краін зноў сабралася ў Лондане. Прысутнічалі Альберт-холе пакляліся аддаць усе свае сілы барацьбе за мір, за аб'яднанне моладзі незалежна ад колеру скуры, веравання, нацыянальных і расавых адрозненняў. Адною з галоўных задач сваёй дзейнасці яны абвясцілі барацьбу супраць расізму, беспрацоўя і галечы. У гэты ж дзень дэлегаты канферэнцыі стварылі Сусветную федэрацыю дэмакратычнай моладзі. Гэты дзень стаў святам юнацтва ўсім краінам.

Упершыню ў гісторыі маладзёжнага руху была створана масавая дэмакратычная міжнародная арганізацыя, лозунгам якой сталі словы: «Моладзь, яднэйся ў барацьбе за мір, нацыянальную незалежнасць, лепшае будучае!»

Сусветная федэрацыя дэмакратычнай моладзі, Міжнародны саюз студэнтаў і іншыя прагрэсіўныя студэнцкія і маладзёжныя арганізацыі з'яўляюцца рашаючай сілай у міжнародным маладзёжным руху. Нягледзячы на перашкоды, тэрор, шантаж рэакцыянераў, Сусветная федэрацыя моладзі застаецца верным вартавым міру, ініцыятарам і арганізатарам адным з актыўных удзельнікаў шматлікіх мерапрыемстваў, якія дапамагаюць згуртаваць моладзь. Па ініцыятыве СФДМ былі падрыхтаваны і праведзены сусветныя фестывалі моладзі за мір і дружбу. Фестывалі прайшлі ў Празе, Будапешце, Берліне, Бухарэсце, Варшаве, Маскве. Ад фестывалю да фестывалю павялічвалася колькасць іх удзельнікаў. Калі ў першым фестывалі ў Празе

зе прымалі ўдзел 17 тысяч чалавек з 70 краін свету, то на фестываль, які праходзіў у Маскве, прыехала 37 тысяч удзельнікаў з 131 краіны.

VIII Сусветны фестываль моладзі і студэнтаў адбудзецца ў Хельсінкі летам 1962 года.

З кожным годам становіцца больш масавым рух маладзёжных арганізацый у барацьбе за мірнае суіснаванне, за ўсеагульнае і поўнае раззбраенне, за нацыянальную незалежнасць. Моладзь выступае супраць адраджэння заходнегерманскага мілітарызму, супраць выпрабаванняў і размяшчэння ракет і ядзернай зброі, супраць ваенных баз. Па ініцыятыве СФДМ летам мінулага года ў сталіцы Гвінеі была праведзена нарада моладзі, якая асудзіла дзейнасць французскіх, англійскіх і амерыканскіх каланізатараў. Па ўсім свеце пракацілася хваля салідарнасці з кангалезскай моладдзю, з моладдзю рэвалюцыйнай Кубы.

Сусветны форум моладзі, што сабраўся летам гэтага года ў Маскве, абмяркоўваў праблемы, якія хваляюць сёння ўсім людзей добрае волі: барацьбу за мір ва ўсім свеце, за раззбраенне, супраць каланіялізму і іншых форм эксплуатацыі чалавека чалавекам. Форум прадэманстравалі ўзросшую сімпатыю моладзі свету да савецкіх юнакоў і дзяўчат, якія ідуць у авангардзе дэмакратычнага маладзёжнага руху.

Камітэт маладзёжных арганізацый СССР падтрымлівае кантакты з амаль тысяччу маладзёжных арганізацый розных краін свету.

Высока цэнціць маладое пакаленне дзейнасць сваёй арганізацыі, яе непакісную барацьбу за справядлівасць і светлае будучае.

Новыя тысячы юнакоў і дзяўчат становяцца сёння пад сцяг Сусветнай федэрацыі дэмакратычнай моладзі. Яны разумеюць, што толькі сумесная аб'яднаная барацьба дазволіць адстаяць мір на нашай планеце. І іменна аб гэтым гаварыў Мікіта Сяргеевіч Хрушчоў, калі звяртаўся да ўдзельнікаў Сусветнага форуму: «Моладзь, — гэта магутная, дынамічная баявая сіла, якая актыўна ўдзельнічае ў барацьбе чалавецтва за сваю лепшую будучыню».

Голас РАДЗІМЫ

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СУВ'ЯЗЕЙ З СУАЧЫНІКАМІ

№ 88 (573)

Лістапад 1961 г.

Год выдання 7-ы

ПА РОДНАЙ КРАІНЕ

Міжкалгасныя будаўнічыя

ВІЦЕБСК. З кожным годам мацнеюць міжкалгасныя сувязі, расшыраецца вытворчая база.

У прыядадзень 44-й гадавіны Вялікага Кастрычніка ў Лепелі, Варапаева і Віцебску ўступілі ў строй новыя фібралітавыя заводы, якія будуць выпускаць каштоўны матэрыял для міжкалгасных будаўнічых арганізацый.

На вуліцы Маскоўскай

Расце і прыгажэе Брэст. Нават ускраіны яго непазнавальна змяняюцца. Вось хоць бы Маскоўская вуліца. Тут ствараецца буйнейшы жылы раён. Узводзіць новы раён калектыў будаўнічага трэста № 8.

Дружна працуюць будаўнікі брыгады, якой кіруе Анатоль Паўлавіч Іваню. Яе калектыў заваяваў ганаровае права называцца камуністычным.

— Нам прыемна ўсведамляць, — гавораць будаўнікі, — што мы працуем для камуністычнага заўтра.

Лепшая работніца Полацкага камбіната будматэрыялаў Ніна Андрэеўна Трусова.

Калектыў торфапрадпрыемства «Васілевічы-2» (Гомельская вобласць) адным з першых у рэспубліцы выканаў гадавы план здабычы торфу. Лепшых вынікаў у працы дабіліся машыністы Сяргей Падаляк і Іван Голуб. На здымку: камсамольцы Сяргей Падаляк (злева) і Іван Голуб.

НАВІНЫ ДНЯ

● Ва Уладзівастоцкі порт прыбыў дызель-электрычны ледакол «Масква», які зрабіў рэкордны скразны пераход з Атлантыкі па Паўночнаму марскому шляху ў Ціхі акіян. Ледавая траса ад Мурманска да порта Правідзення пройдзена ледаколам за дзесяць дзён.

● Друкавана-кадзіруючае прыстасаванне для выдавецтваў распрацавана інжынерамі Усесаюзнага навукова-даследчага інстытута паліграфічнай прамысловасці. Пры новай тэхналогіі выключаецца праца літатыпістаў. Аўтаматызацыя падрыхтоўкі тэкставых друкаваных форм павышае вытворчасць працы пры наборы ў 5—6 разоў.

● «Ад жалейкі да раяля» — так называецца выстаўка, якая адкрылася ў Музеі тэатра і музыкі Эстонскай ССР. Яна знаёміць з эвалюцыяй музычных інструментаў, у прыватнасці ў Эстоніі, за некалькі стагоддзяў. Тут старажытныя канелі, ражкі пастухоў, валікі, жалейкі, аднастрункі, навейшыя ўзоры раяляў і піяніна.

● Гераічным справам першых будаўнікоў Краснаярскай ГЭС прысвечана выпушчаная Краснаярскім выдавецтвам кніга «Патомкі Ермака». Аўтары нарысаў, вершаў, аповяданняў, якія ўвайшлі ў кнігу, — рабочыя і служачыя, людзі, чымі рукамі ўзводзіцца станцыя.

● Гіганцкі плуг-узрыхляльнік для цяжкіх глебаў, засмечаных буйнымі каменнямі, валунамі, пяямі і хмызнякамі, які атрымаў назву «Мамант», дэманструе на Выстаўцы дасягненняў народнай гаспадаркі Херсонскі завод сельскагаспадарчых запасных частак. Гэты плуг — самы вялікі з усіх выпускаемых у краіне. Ён арэ на глыбіню да васьмідзесяці сантыметраў.

Першая прадукцыя

ІАШҚАР-ОЛА. Новзе буйнае прадпрыемства хімічнай прамысловасці — завод штучных скур уступіў у строй у сталіцы Марыйскай АССР. Вылазена і адпраўлена спажыўцу першая прадукцыя.

Праектная магутнасць завода — два з палавінай мільёны квадратных метраў скуры ў год.

Перайменаванне горада на Волзе

Улічваючы пажаданні і просьбы калектываў прамысловых прадпрыемстваў, будоўляў, саўгасаў, калгасаў і ўстаноў, а таксама хадзейніцтва грамадскіх арганізацый Сталінградскай вобласці, Прэзідыум Вярхоўнага Савета РСФСР Указам ад 10 лістапада 1961 года перайменаваў Сталінградскую вобласць у Волгаградскую вобласць і горад Сталінград — у горад Волгаград.

У час Кастрычніцкіх свят у Мінску гасцілі ветэраны Кастрычніцкай рэвалюцыі Сяргей Фёдаравіч Сакалоў — удзельнік штурму Зімяга палаца і Аляксандр Дзмітрыевіч Бельшаў — камісар легендарнага крэйсера «Аўрора». На здымку: С. Ф. Сакалоў і А. Д. Бельшаў сярод піянераў школы № 39 горада Мінска.

Адна з вуліц вёскі Мышкавічы — цэнтры сельгасарцелі «Рассвет» Кіраўскага раёна.

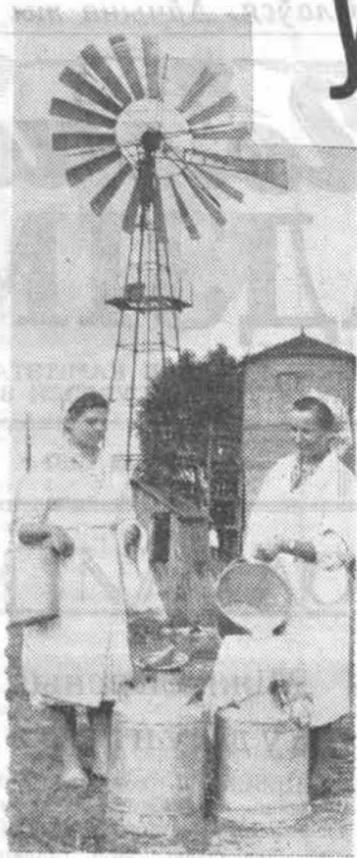
На былой пустцы

На ўсходняй ускраіне цэнтральнай сядзібы саўгаса «Гарацкоўшчына» яшчэ два гады назад была пустка. А зараз тут выстраіліся прасторныя жылныя дамы. Толькі ў гэтым годзе справілі наваселле семі рабочых Іосіфа Пазнанскага, Рамана Вайшнаравіча, Іосіфа Базык і многіх іншых. Дырэкцыя саўгаса аказала вялікую дапамогу забудовшчыкам, выдзелішы ім грашовыя крэдыты, будматэрыялы, транспарт.

Адначасова з будаўніцтвам індыўідуальных дамоў жылыя памяшканні ўзводзіць будаўнічая брыгада пад кіраўніцтвам Паўла Ліпскага. Нядаўна будаўнікі здалі ў эксплуатацыю два шматкватэрныя дамы. У іх пасяліліся семі трактарыста Уладзіміра Падворскага, печніка Івана Радзевіча і іншых.

Пасля рабочага дня мнагалюдна быае ў новым клубе. Тут ёсць бібліятэка, стацыянарная кінаўстаноўка. Часта да рабочых прыежджаюць з канцэртамі прафесіянальныя артысты і ўдзельнікі мастацкай самадзейнасці. У пасёлку ёсць школа, медыцынскі пункт, магазін. У сучасны момант будуюцца яшчэ два дзесяткі жылых і культурна-бытовых будынкаў.

Н. БАЛАБАНАУ.

Даяркі Ніна (справа) і Аляксандра Мезга.

ВАШЧЫНІЧЫ лічыліся самай беднай вёскай у акрузе. Зямлі мала, ды і тая, можна сказаць, суцэльна пясч. Выпасаў зусім не было: пасвілі скаціну на вярхоўках па межах. Не жылі, а бедавалі. Многія адпраўляліся шукаць лепшай долі за акіян, ды, так і не знайшоўшы яе, вярталіся дадому, а некаторыя і да гэтага часу дзесьці бадзююцца па свеце.

У мяне сям'я была з дзесяці душ. Зямлі ж — паўгектара. Работнікаў — толькі я ды жонка. Беднасць была такой, што страшна падумаць. Жылі толькі надзеяй: надрастуць дзеці, можа як-небудзь здолеем купіць яшчэ шматок зямлі, інакш пагібель.

Савецкая Армія вызваліла нас ад панскага прыгнёту. Савецкая ўлада дала права людзямі звацца.

Макар МЕЗГА.

Калгас «Рассвет»,
Пружанскі раён,
Брэсцкая вобласць.

У сям'ю прыйшоў дастатак

Пасля Айчынай вайны мы ўсёй вёскай уступілі ў калгас. У калгасе мы сталі заможнымі людзьмі. Усе мае старэйшыя дзеці скончылі сямігадовую школу, хлопцы пайшлі ў механізатары, дачка Ніна стала даяркай. Старэйшы сын Міхаіл працаваў машыністам на паравой машыне ў калгасе, а нядаўна з сям'ёй паехаў на цаліну. Пша, што жыве добра, Васіль і Мікалай працуюць трактарыстамі ў калгасе. Ілья вучыцца ў Драгічынскай школе механізацыі. Ходзяць у школу меншыя — Юзік і Люба.

Мы бачым, што наша праца прыносіць багацце і шчасце. З кожным годам мацее наш калгас. І мы жывём цяпер, як кажуць, на шырокую нагу. Калгас мае магчымасць штогод выдаткоўваць дзесяткі тысяч рублёў на набыццё машын, племянной жывёлы, на пабудову жыллагадоўчых і іншых памяшканняў. Яшчэ зусім нядаўна там, дзе размяшчаецца цэнтральная сядзіба калгаса, была пустка, і цяпер тут цэлы жыллагадоўчы гарадок.

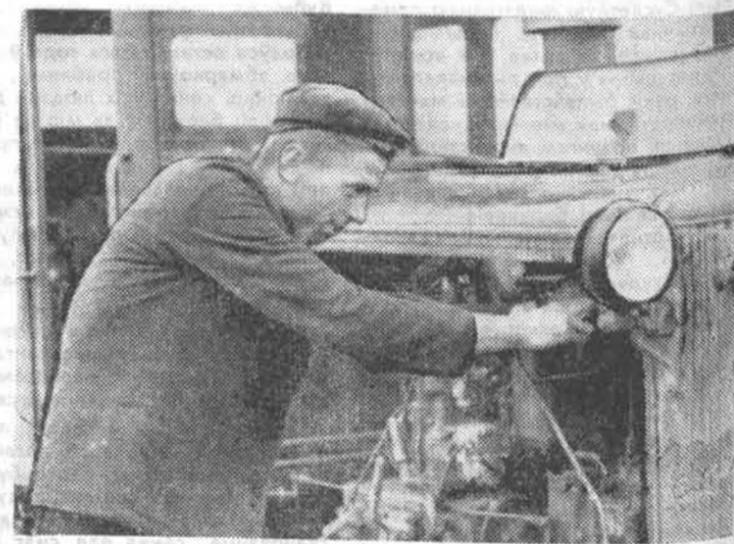
А вёскі? Іх проста не пазнаць. Не пералічыць, колькі новых дамоў пабудавана. Жывём у поўным дастатку. Мая сям'я толькі авансам за паўгода атрымала 612 рублёў грашмыма і 21,4 цэнтнера зерня. Ды колькі яшчэ атрымаем да канца года. І сваю асабістую гаспадарку маем: прысядзібны ўчастак, карову, свіней.

Увесь гэты дастатак прынесла нам праца — праца вольная, праца на сябе. Чым жа, бывала, тлумачылі нашу беднасць багаццём? Маўляў, лянуецца працаваць, не ўмеецца весці гаспадарку, не беражлівыя. Паглядзіце б паны цяпер на справы вашчынскіх сялян, якія вырошчваюць высокія ўраджай, пагаспадарку вядуць усе работы.

Мы выканаем усё, што намячана Праграмай партыі.

Макар Васільевіч Мезга чытае ліст ад старэйшага сына з Казахстана. З цікавасцю слухаюць яго жонка Вольга Савельеўна і самыя малодшыя ў сям'і — Люба і Юзік.

Васіль Мезга за аглядам трактара.

ГЭТА НАША СЯЛО

Уздоўж вуліц сто новых дамоў. Шэсць магазінаў. Аталіе мод. Цырульня. Шапачная майстэрня. Усюды радыёапаратуры, электрычныя праводы. У які горад мы трапілі? Аказваецца, так выглядае сяло Лахва Лунінецкага раёна.

За апошнія гады тут, як і ва ўсёй краіне, адбыліся выдатныя перамены. Клопаты Камуністычнай партыі аб сціранні граней паміж горадамі і вёскай закруталі ўсе бакі сельскагаспадарчай вытворчасці і быту сельскіх працаўнікоў. Да паслуг мыхароў сяла Палац культуры, тры грамадскія лазні, бальніца, аптэка. Дзеці калгаснікаў вучацца ў сярэдняй школе.

А. КОРБУТ.

НАД ЦІХІМ СОЖАМ

Сож. Колькі радасці і гора бачыла гэтая ціхая рака! Калісьці на яе берагах світалі панскія бізуны па спінах прыгонных сялян. Тут рваліся снарады фашысцкіх захопнікаў у гады Айчынай вайны. Многа поту, слёз, крыві людской прыняла яна ў свае празрыстыя во-

ды. Да нясчаных звільетых берагоў гэтай ракі здаўна туллася вёска Давыдаўка Гомельскага раёна. Курныя падслепаватыя хаткі яе на хвіліну ажывалі на золку і зноў заціхалі да поўначы. Ажыўлена было толькі на панскіх палях ды лугах. Тут людзі ад малага да старога гнулі спіны на пана. Ім жа аставаўся аўсюг ды мякіна. Аб вучобе, адпачынку, медыцынскай дапамозе ніхто і не думаў. Так было.

Па-іншаму зажылі давыдаўцы пры Савецкай уладзе, калі сталі сапраўднымі гаспадарамі сваёй зямлі, свайго лёсу.

Сёння Давыдаўка — цэнтр буйнай сельскагаспадарчай арцелі «За Радзіму». Узначальвае яе Палагя Нікандраўна Кавалёва — вопытны кіраўнік, умельца арганізатар. Яе грудзі ўпрыгожваюць чырвоная зорка Героя Сацыялістычнай Працы, ордэны і медалі. Яна з'яўляецца дэпутатам Вярхоўнага Савета БССР, членам ЦК КПБ.

Выкарыстоўваючы магутную сельскагаспадарчую тэхніку, хлебаробы з году ў год павыша-

юць ураджайнасць. Нядрэнныя поспехі дасягнуты і ў жывёлагадоўлі. Толькі за першыя сем месяцаў гэтага года калгас атрымаў на кожныя сто гектараў сельскагаспадарчых угоддзяў на 350,8 цэнтнера малака і 21,8 цэнтнера мяса. Грашовы даход арцелі ў бягучым годзе перавысіць 300 тысяч рублёў (у пераліку на новыя грошы).

Расце, умацоўваецца гаспадарка, багацеюць людзі. Так, даярка Валіяціна Барадзіна атрымала на выпрацаваны летась працадні 7 тысяч рублёў (у старых грошах), 380 кілаграмаў зерня, 1,5 тоны бульбы. А брыгадзір паляводчай брыгады Вольга Калісяўна разам з дачкай Надзеяй атрымала 3 тоны бульбы, 700 кілаграмаў зерня і 12 000 рублёў.

На месцы былых хатак выраслі прасторныя, светлыя дамы. За апошнія тры гады калгаснікі пабудавалі 160 уласных дамоў. Толькі ў бягучым годзе справілі наваселле 30 сем'яў. Сярод іх шафёры Міхаіл Кезікаў і Леанід Азяўчыкаў, брыгадзір трактарнай брыгады Іван Панькоў, даярка Зіна Царанава, цялятніца Ганна Хомчанка.

У вёсцы ёсць медпункт, клуб, бібліятэка, 3 магазіны, радыёвузел. Усе дамы электрыфікаваны. Для дзяцей хлебаробаў адкрыты тры школы.

Змяніўся і быт сельскіх працаўнікоў. У 144 дамах ёсць радыёпрыёмнікі, тэлевізары, у кожнай сям'і веласпед, а ў многіх — уласныя матацыклы, мотаролеры.

Многа змен адбылося за гады Савецкай улады ў жыцці давыдаўцаў. Па-ранейшаму толькі бягуць воды Сожа.

Іван ДЗЕМІДЗЕНКА.

Сёння ў Дзякавічах

Зямля, узараная снарадамі і бомбамі, усваяная іржавымі асколкамі, пакрытая слядамі пажарышчаў... Хто б мог падумаць, што так хутка гэтая параненая зямля зноў будзе карміць людзей хлебам?

Але чалавек зрабіў тое, аб чым нават падумаць было цяжка. На папалішчах, на месцы жорсткіх баёў з фашыстамі зноў вырасла вёска Дзякавічы. Яна стала прыгажэй, чым была да вайны.

Вёска Дзякавічы — цэнтр аднаго з буйнейшых калгасаў Жыткавіцкага раёна. З кожным годам ідзе ўгору арцельная гаспадарка, расце яе эканоміка, паляпшаецца дабрабыт хлебаробаў. Сведчанне гэтаму — рост грашовага прыбытку арцелі. У 1960 годзе ён склаў 2 мільёны 400 тысяч рублёў. У гэтым годзе на рахунак калгаса паступіць не менш 300 тысяч рублёў (у новых грошах).

Добра аплачваецца і праца хлебаробаў. Так, сям'я калгасніка Ісаака Жураўлевіча, не лічачы выгод ад прысядзібнага ўчастка плошчай у 0,5 гектара, у 1960 годзе атрымала 15 тысяч рублёў (у старых грошах). За 6 месяцаў бягучага года гэтая ж сям'я атрымала ў калгаснай касе 980 рублёў (у новых грошах). Столькі ж атрымліваюць амаль усе калгасныя сем'і.

Калгас мае электрастанцыю, якая прыводзіць у дзеянне пілараму, цыркулярку, млын. Зараз заканчваецца будаўніцтва цагельнага завода, новага кароўніка.

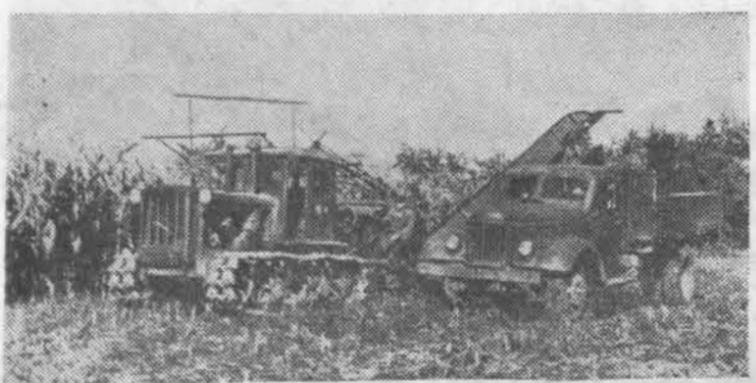
Непазнавальна змянілася культура калгаснай вёскі. У цэнтры Дзякавіч узвышаецца двухпавярховае памяшканне клуба, з глядзельнай залай на 300 месц. У ім размешчана бібліятэка, у якой налічваецца звыш 3 тысяч кніг, радыёвузел, цырульня. Да паслуг насельніцтва паштовае аддзяленне, ашчадна-кая каса, бытавая майстэрня, сельскі магазін. Ёсць фельчарска-акушэрскі пункт.

У вёсцы працуе сярэдняя школа, дзе вучыцца 306 дзяцей калгаснікаў. Вучаць іх 17 настаўнікаў з вышэйшай адукацыяй. Большасць з іх разам з дырэктарам Жураўлевічам Мікалаем Міхайлавічам — выхадцы з гэтай жа вёскі.

У дамах калгаснікаў поўны дастатак. У магазінах яны набываюць каштоўныя рэчы і тавары: дываны, мэблю, шарсцяныя тканіны, веласпеды. Штогод хлебаробы спраўляюць наваселлі. Сёлета ўжо ўвайшлі ў новыя дамы Мікалай і Аляксандр Жураўлевічы, Міхаіл і Антаніна Чэркасы і інш.

... Закончан працоўны дзень. Некаторыя жыхары дома слухаюць радыёперадачы, чытаюць свежую пошту, а большасць з іх ідуць у калгасны клуб, каб паглядзець новы кінафільм або паслухаць лекцыю ці гутарку. Мнагалюдна заўсёды ў чытальнай зале бібліятэкі. Адны абмяняюць часопісы, чытаюць свежыя газеты. Нярэдка ў клубе выступаюць з канцэртамі калектывы Дзякавіцкага і суседняга Вячынскага сельскіх клубаў.

І. НОВІКАУ.

На здымках: 1. Старшыня калгаса «За Радзіму» Палагя Нікандраўна Кавалёва. 2. Механізаваная ўборка кукурузы ў калгасе.

У 140 кіламетра ад Брэста, уз доўж маскоўска-варшаўскага шасэ, раскінулася вёска Любішчыцы. Гэта — цэнтр калгаса.

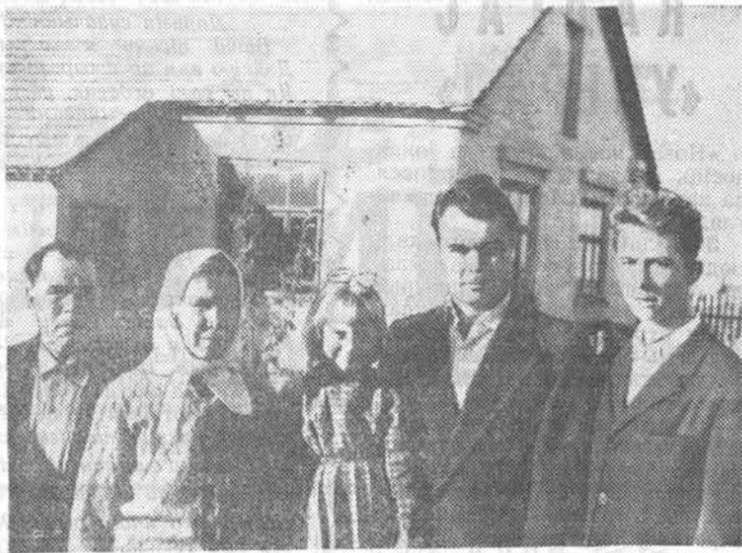
Вёска вялікая. У ёй — 600 дамоў, і людзей харошых, працавітых у ёй нямала: даярка Вера Талочка, свінарка Вера Крыўдзюк, пастух Мікалай Бахур.

— У нашай гаспадарцы многа скаціны, — расказвае заатэхнік калгаса Мікалай Цябус. — 1200 свіней, 340 авечак. Вялікая і птушкаферма. На ёй у гэтым годзе было больш за 3.000 гусей і курэй. У вытворчасці малака і мяса наша гаспадарка дабілася вялікіх поспехаў.

Калгас мае 4 220 гектараў зямлі. У гэтым годзе вырашчаны багаты ўраджай зернявых, бульбы, кукурузы, цукровых буракоў. Сёлета на палях калгаса працавала многа трактараў, зернявых і сіласаўборачных камбайнаў, дзесяткі іншых сельскагаспадарчых машын.

У вёсцы ёсць сельскі клуб, бібліятэка, школа-дзясяцігодка. Працуюць два магазіны, аддзяленне сувязі, ашчадная каса, медпункт, ветлячэбніца. Ва ўсіх дамах калгаснікаў — электрычнае святло, радыё. У клубе калгаснікі часта глядзяць выступленні самадзейных артыстаў, кінафільмы.

Вясной 1958 года сюды прыехала сям'я Міхаіла Гаўрылавіча

Усе гады марылі Быско аб вяртанні дамоў. І вось яны на Радзіме, сярод людзей, якія будуць новае, светлае жыццё. Цёпла прынялі калгаснікі сям'ю Быско. Дзяржава выдала лес, будаўнічыя матэрыялы. Для вывазкі гэтых матэрыялаў калгас даў аўтамашыны. У першы ж год калгас даў і карову.

Міхаіл Быско стаў працаваць у калгасе рамонтнікам мелірацыйнай сеткі. Атрымаў работу і дзеці. Старэйшы сын Іван — сталяр Івацвіцкай міжкалгаснай будаўнічай арганізацыі. Малодшы сын Сцяпан пайшоў у калгас і адначасова вечарамі стаў вучыцца ў школе сельскай моладзі. У мінулым годзе ён скончыў 8-ы клас. Дачка Надзя, якая ў Парагваі вышла замуж за ўкраінца Івана Міранчука, паехала на радзіму мужа.

Сям'я Міхаіла Быско жыве ў прасторным цагляным доме з чатырох пакояў, пабудаваным з дапамогай калгаса, дзяржавы.

В. ТУРАЎ.

На здымку: злева направа: Міхаіл Гаўрылавіч Быско, яго жонка Маланья Ларыёнаўна, унучка Оленька, сыны Іван і Сцяпан ля свайго дома.

Фота аўтара.

Жыццё пайшло па - іншаму

Быско, які 20 год пражыў на чужыне.

— Цяжка ўспамінаць мінулае, — расказвае Міхаіл Гаўрылавіч. — Выехаў з роднай вёскі, калі нашу зямлю пільсудчыкі тапталі. Думаў, у Парагваі знайду шчасце. Ды не знайшоў яго.

Усюды новыя дамы

...1929 год. Юнак з клункам за плячымі апошні раз акінуў поглядам родныя мясціны: «Бывай, Стахаў! Што чакае мяне ў далёкай Канадзе?»

Не ад добра Дзмітрый Андрэвіч Вярэніч пакідаў вёску 33 гады таму назад. Едакоў у сям'і многа, а зямлі — лашцем закрыеш. Хіба пражывеш? Наняцца да багаццяў — таксама не соладка. І Дзмітрый Андрэвіч паехаў у далёкую дарогу ў пошуках лепшага жыцця.

— Цяжка было, — успамінае Дзмітрый Андрэвіч. — Да 1941 года я не меў пастаянай работы. Скалясіў у пошуках яе ўсю Канаду ўздоўж і ўпоперак. Не адну ноч разам з іншымі беспрацоўнымі правёў пад адкрытым небам. Начаваў у парках, на ўзбочынах дарог. І зараз у Канадзе многа беспрацоўных, а тады, у часы крызісу, іх было ў дзесяткі разоў больш.

І вось пасля доўгай разлукі Дзмітрый Андрэвіч наведаў родныя мясціны. Цёпла сустрэлі тосцы з Канады на Радзіме. Са здзіўленнем аглядаў ён сваю вёску. Усюды новыя дамы. Шырока раскінуўся калгасны двор са шматлікімі пабудовамі. Відзіць вялікія статкі калгаснай жывёлы, птушкі. А вось прасторны клуб, бібліятэка, магазін з вялікім выбарам самых розных тавараў, сярэдняя школа.

— Пры Польшчы я здолеў толькі скончыць тры класы царкоўна-прыходскай школы, — гаворыць гасць, — а цяпер у

вас абавязковае ўсеагульнае навучанне. Вось зараз я разумею, чаму вы першымі запусцілі спадарожнікі Зямлі, першымі паслалі ў космас караблі з чалавекам на борце.

Праведаць росца прышлі старшыня стахаўскага калгаса «Іскра» Соцкі, старшыня сельскага Савета Дрэнь. З цікавасцю распытвае іх Дзмітрый Андрэвіч аб самых разнастайных баках жыцця ў нашай краіне, адказвае на пытанні сам.

— Вось бы на Прыпяці пабываць! — выказаў жаданне гасць. — Толькі, напэўна, дабрацца туды цяжка.

На тварах прысутных адбілася здзіўленне:

— Чаму?

— Дык раней жа балоты непралязныя былі вакол вёскі. Хіба цяпер іх няма?

— Даўно няма. Асушылі, — адказаў яму.

У гэтым Дзмітрый Андрэвіч пераканаўся сам, калі ехаў на аўтамашыне да Прыпяці. Агледзеў ён шлюз на рацэ, любавалася грузавымі і пасажырскімі катэрамі, якія снуюць па Прыпяці, неабсяжным калгаснымі лугамі, што раскінуліся на месцы колішніх непраходных балот.

Ад'язджаючы з роднай вёскі, Дзмітрый Андрэвіч сказаў:

— Зайздросчу вам, землякі: вы жывяце ў цудоўнай краіне.

М. КУЧУК.

На здымку: Д. А. Вярэніч аглядае плаціну на Прыпяці.

ВАС і чакаюць СВЯЯКІ

Дапамажыце знайсці дачку

Дарагая рэдакцыя! Прашу дапамагчы мне знайсці дачку Казлову Яўгенію Сямёнаўну, 1925 года нараджэння. У час нямецка-фашысцкай акупацыі мы жылі ў Жлобіне. І верасня 1943 года яе забралі фашысты і вывезлі ў Германію. Пасля сканчэння вайны ніякіх вестак аб дачцы не маю.

Прашу рэдакцыю таксама апублікаваць ў газеце маё пісьмо.

«Дарагая дачка! Прайшло многа год з таго часу, калі фашысты ўвезлі цябе і мы не ведаем, ці жывая ты. Калі жывая і прачытаеш у газеце гэта маё пісьмо, дай вестку аб сабе.

Жывём мы зараз у Жлобіне, у доме дзеда. Мы з бацькам не працуем. Дзяржава не забывае нас, старых, выплачвае пенсію.

Твой брат Георгій таксама жыве ў Жлобіне. Ён скончыў чыгуначнае вучылішча і зараз працуе слесарам у паравозным дэпо. Жанаты, мае дваіх дзяцей. Жонка працуе матарысткай на швейнай фабрыцы.

Дарагая Жэня! Калі б ты прыехала, то не пазнала б свайго горада. Памятаеш, якім ён быў у час вайны? Фашысты амаль поўнасьцю знішчылі горад пры адступленні. Зараз працай народа горад не толькі адноўлены, але значна пашыраны.

Пабудаваны дзесяткі шматкватэрных дамоў. Новыя прадпрыемствы выпускаюць адзенне, мэблю, ільновалакно, будаўнічыя матэрыялы, фруктовыя і гароднінныя кансервы. Ды хіба ўсё апішаш! З кожным годам жыццё ў нашай краіне становіцца ўсё лепшым і багацейшым.

У Жлобіне зараз працуе пяць сярэдніх школ. Тысячы дзяцей вучацца ў іх бясплатна. У горадзе дзве бальніцы і дзве паліклінікі, у якіх працуе больш за 30 урачоў. Вельмі і вельмі многа добрага зараз у нас.

Юлія Міронаўна Казлова, г. Жлобін, Гомельская вобласць, Палявая вуліца, дом № 60.

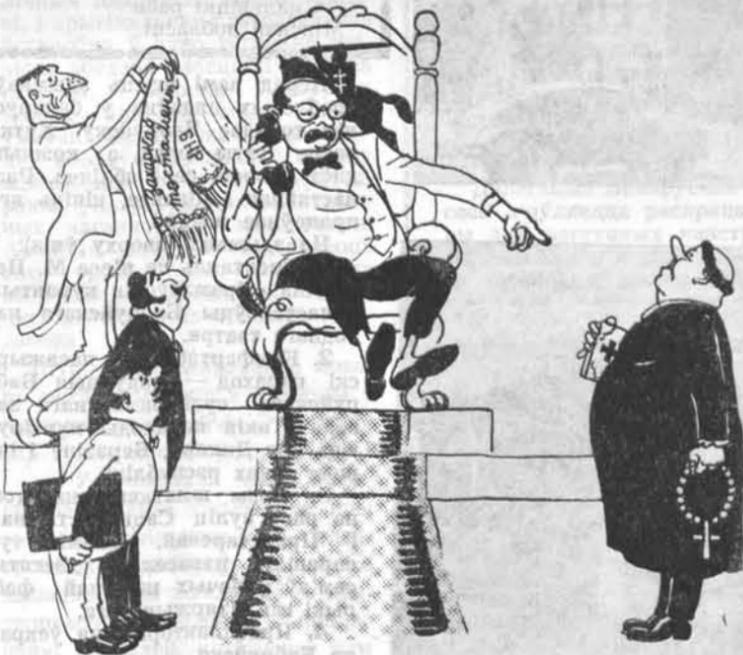
На здымку: Яўгенія КАЗЛОВА.

У п'янога больш адвагі. Хэло, Стах! Якія крагі! Звар'целі на абутку! Годзе ныць! Трубі пабудку, поўсць сабачая, мінога! Ты ахрып? Пабойся бога! Я... — Абрамчык сцішыў голас. — Прайдзісвет ты ёсць дзябелы. Без твайго, шанюны, брэху не далёка б я зехаў на сваёй вяльможнай радзе. Чуў? Мярляк, і той нам здрадзіў, абабраўшы ўпотаў касу. А сярбы яго тым часам дагала мяне раздзелі. Аж мароз ідзе па целе, як падумаю, што грошы ўсім нам сон цяпер палашаць. Называй іх збродам, пане. Ды не важа, ашуканец, выдаваць сакрэты нашы. Балбатня, браток, як шашаль падтачыла наша кодла, хоць маўчаць таксама подла. — Што ж, — бурчыць Станкевіч глуха, —

Збіў ты пыл з мяне, псяюха. Хай Мярляк за акіянам пажыве пакамець панам. Я пачну граміць Таронта, не, прабач, збрахнуў экспромтам. Лепш давай паднімем чарку. За каго? Дальбог, на карку надаюць табе ў Парыжы. Мы тут п'ём і пяткі ліжам тым, хто шчодры на падачкі...

П'юць і цяюкаюць сабачкі па чарзе ў собскай багне. Здрада іх у твань зацягне, Рым іудам будзе рады. Недарма ж цяпер іх псарню называюць радай здрады!

А. БУДЗЕЙКА.

«ПРЭЗІДЭНТ» ЗЛУЕ

У парыжскім «блэку» — звада. «Прэзідэнт» да радных задам сеў і пеніцца ад злосці: — Дзе ж былі вы, ягамосці, калі я, апора ваша, выбіраў сабе гамашы на парад у Вашынгтоне? А Мярляк там быў з пагоняй і цяпер балбоха, злыдзень, быццам наш змагарны тыдзень без яго падтрымкі — смецце. Есць жа выскачкі на свеце! Цьфу ты, чорт! Куды ж падацца? За каго і як трымацца? Пентагон, паны, не цешча. Ён нас мілуе і хвосца за правіннасці няшчадна... Мо' Сіповіч скажа радным, хто нас выведзе з няласкі? Мусіць, кепскія падпаскі у цябе былі, вялебны. Пачынай, кажу, малебны! — Дзе? У шынку? — Маўчы, зануда! Я званіць у Мюнхен буду. Там — усе ж аб гэтым чулі — ёсць касцёл святой Ганулі

з шырачэзнымі дзварыма, ад якіх — ярста да Рыма. Зразумеў? — Вінюся, пане. Але хто маліцца стане? — застагнаў вялебны слэзна. — Мы! — зароў Абрамчык грозна, — Хай Станкевіч б'е трывогу. — Спіўся ён... — І дзякуй богу.

Мал. М. Жытніцага.

КАЛГАС «УПЕРАД»

«Новае жыццё». Вёска, якая носіць гэтую назву, паявілася на карце ўжо ў гады Савецкай улады.

30 сялянскіх сямей пераехалі сюды з хутароў. Савецкая ўлада працягнула руку шчырай дапамогі навасёлам. Кожная сям'я атрымала зямлю, пачала будаваць новае жыццё. Горача ўзяліся сяляне за арганізацыю калгаса.

На першым агульным сходзе выбралі старшынёю калгаса аднавяскоўца Піліпа Лішневіча. Доўга спрачаліся наконт назвы калгаса і ўрэшце спыніліся на кароткай, але трапнай — «Уперад».

1935, 1937, 1940 гады былі гадамі ўздыму, росту, росквіту. І раптам — вайна. Чорная навала з захаду папаўзла па залацістых нівах, палях, лугах. Але людзям здавалася, што цяжкі нямецкі бот топча не зямлю, а іх шчасце, выкаванае ў працы. І дружна падняліся хлебаробы на абарону новага жыцця. Пайшлі ў партызанскі атрад Уладзімір Шарамет, Аляксандр Пашукевіч, салдакія шынялі апрадулі Вікенцій Тётка і многія яго аднавяскоўцы.

Сёння не пазнаць вёску. Па вечарах прывабна свеціцца блакітны экран тэлевізара ў хаце Мікалая Кулінковіча. А хіба калі-небудзь марыў каваль, што седзячы вось так, дома, ён зможа глядзець балет, слухаць оперу! Тэлевізійныя антэны ўзняюцца і над хатамі калгасніц Фаіны Сярко, Соф'і Кучмель і многіх іншых.

Шырока расчыніліся для вясковай моладзі дзверы вышэйшых навучальных устаноў.

Простая калгасніца Марыя Кулінковіч завочна вучыцца ў сельскагаспадарчым інстытуце. Сын калгаснага брыгадзіра Іосіфа Ціхановіча Вікенцій — студэнт універсітэта.

Адзін за адным на вясковай вуліцы вырастаюць новыя дабrotныя дамы.

В. ІЛЫН.

Смялявіцкі раён
Мінскай вобласці.

Перад вамі шэсць здымкаў, зробленых нядаўна ў беларускім горадзе Бабруйску. Хутка расце гэты горад, з кожным днём мяняе сваё аблічча. Разнастайнае і цікавае, кіпіць яго працоўнае жыццё.

На здымках (зверху ўніз):

1. Спектакль па п'есе М. Пагодзіна «Крамлёўскія куранты» ў пастаноўцы Бабруйскага народнага тэатра.

2. Камфартбельны пасажырскі параход — прадукцыя Бабруйскага суднарамонтнага заводу. Такія параходы курсуюць па Дняпру, Беразіне і іншых рэках рэспублікі.

3. Новы шматкватэрны дом на рагу вуліц Сацыялістычнай і Пралетарскай. Днямі тут справілі наваселле дзесяткі сем'яў рабочых швейнай фабрыкі імя Дзяржынскага.

4. Прафілакторый на ўскраіне Бабруйска.

5. Вуліца Савецкая.

6. Музычныя заняткі ў дзіцячым садзе швейнай фабрыкі імя Дзяржынскага.

Фота Карпава.

Дарагія суайчыннікі!

Ваша пісьмо я атрымаў. Дзякую вам ад шчырага сэрца. Як вы самі ведаеце, у сучасны момант жыццё на ўсім свеце вельмі напружанае, а адсюль выцякае многа недарэчнасцей, аб якіх так многа пішуць замежныя газеты і наогул усе тыя брахуны, якім неабходна распальваць злабу і нянавіць да ўсяго савецкага, альбо, інакш кажучы, да ўсяго рускага. Вашу газету «Голас Радзімы» я атрымліваю 2—3 разы ў месяц. Чытаю з задавальненнем. Некалькі гадоў таму назад я выпісваў газету «Звязда», а таксама часопісы «Полымя», «Беларусь» і «Новы мир». Некаторым установам гэта не падабалася, і я вымушаны быў спыніць падпіску яшчэ ў 1957 годзе.

Аб жыцці эмігрантаў, якія апынуліся на Захадзе пасля другой сусветнай вайны і не знайшлі таго, чаго яны шукалі, пісалася ўжо многа разоў. Мне хацелася б толькі дадаць, што ўсе тыя эмігранты, якія нарадзіліся ў Савецкай краіне і выхоўваліся ў савецкіх школах і якія па несвядомасці і раптоўна апынуліся за мяжою, ніколі не маглi і не могуць прывыкнуць да «новага жыцця».

Па-першае, наша родная мова заўсёды і ўсюды будзе нам напамінаць аб нашай Радзіме, нашых родных мясцінах і нашых родных людзях.

Па-другое, усе мы, што нарадзіліся і выраслі пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі і выхоўваліся ў зусім новых умовах, чым гэта было пры царскай уладзе і зараз ёсць у капіталістычным свеце, ніколі не зможам прыстасавацца і жыць ідэалагічна так, як жывуць тут. Ёсць таксама яшчэ многа іншых пытанняў, якія заўсёды будуць напамінаць эмігрантам аб іх цяжкім лёсе на чужыне і аб іхняй будучыні (адсутнасць неабходнай працы па спецыяльнасці, беспрацоўе, хвароба, пошукі новага месца жыхарства і г. д.).

Існуючыя за мяжою гора-газеткі, якія выходзяць для эмігрантаў, часта зусім затуманяюць сапраўднае жыццё і падзеі ва ўсім свеце. Савецкае жыццё і поспехі, дасягненні ў навуцы, тэхніцы і культуры падаюцца ў эмігранцкіх газетах у вельмі паклёпніцкіх фарбах, як быццам там (у Савецкім Саюзе) усе дасягненні здзяйснююцца толькі дзеля прапаганды. Адсюль часта вынікае пытанне: каму і дзеля чаго патрэбна ўся гэтая пісаніна і хлусня? У ЗША, як і ў іншых капіталістычных краінах, маюцца свае прагрэсіўныя сілы, якія кожны дзень змагаюцца за праўду і забяспечэнне міру. Сумленныя эмігранты, якія яшчэ дорага Радзіма і яе поспехі ў барацьбе за новае жыццё, ніколі не павінны верыць таму, што пішуць брахуны з так звананага «свабоднага» эмігранцкага друку.

Са шчырым прывітаннем Е. У.

ЗША.

Р. С. Калі ў вас ёсць яшчэ магчымасць, дарагія суайчыннікі, вышліце мне, калі ласка, збор твораў у двух тамах Янкi Брыля (на беларускай мове).

АД РЕДАКЦЫІ: Паважаны зямлякі! Мы паведамілі пісьменніку Янку Брылю аб вашай просьбе. Ён даў два тамы сваіх твораў. У хуткім часе вы іх атрымаеце. Прывітанне і найлепшыя пажаданні ад Янкi Брыля і рэдакцыі. Чакаем новых пісем.

100 унукаў і праўнукаў

На ўскраіне Кобрына, па Пралетарскай вуліцы, жыве сям'я рабочага хімлесгаса Мікалая Яўсеевіча Вараб'я. У ёй жыве Агаф'я Аляксандраўна Шамчук. Яна нарадзілася ў 1848 годзе ў вёсцы Гайкоўка Кобрынскага раёна. Агаф'я Аляксандраўна памятае жыццё сялян прыгонным ладзе.

15 дзяцей было ў Агаф'і Аляксандраўны. І ў кожнага з іх дзеці, унукі, праўнукі. Калі ста чалавек радні ў старога большасць з іх жыве ў Кобрыне і ў Кобрынскім раёне.

ДЛЯ ЗАХОДНЯЙ ЕУРОПЫ
Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па сярэднееўрапейскаму часу: на сярэдняй хвалі 227 метраў (ці 1 322 кілагерцы) з 6 да 7 гадзін; з 16.00 да 17.00 і з 21.00 да 21.30;
на кароткай хвалі 30,83 метраў (ці 9730 кілагерцаў) з 6 да 7 гадзін.
Па нядзелях: на хвалі 30,83 метра і 227 метраў з 6 да 9 гадзін і з 10 да 13 гадзін;
на сярэдняй хвалі 227 метраў з 16.00 да 17.00 і з 21.00 да 21.30.

НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ
Па нядзелях — ад 8 гадзін да 8 гадзін 30 мінут па сярэднееўрапейскаму часу на хвалі 30,83 метра (ці 9730 кілагерцаў) і на сярэдняй хвалі 227 метраў.

ДЛЯ ЗША І КАНАДЫ
Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па нью-йоркскіму часу з 19.30 да 20.30 на хвалі 31,04 метра (ці 9665 кілагерцаў); 31,23 метра (ці 9605 кілагерцаў); 41,15 метра (ці 7290 кілагерцаў).

НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ
Па суботах — ад 20 гадзін да 20 гадзін 30 мінут па нью-йоркскіму часу на кароткіх хвалі: 31,04 метра (ці 9665 кілагерцаў); 31,23 метра (ці 9605 кілагерцаў); 41,15 метра (ці 7290 кілагерцаў).

НАШ АДРАС
Мінск, Ленінскі праспект, 77. Дом друку, пакой № 20. Для пісьмаў: Мінск, паштова яшчэ на № 14.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ

